

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m². Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC (<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxucio da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suliñar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacions, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacions.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da noramtiva destacamos:

- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Univeridades.
- O regulamento de Estudantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

---

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e contol do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén sulñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Grao en Dereito

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G081V01101	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	1c	6
V08G081V01102	Dereito: Teoría do dereito	1c	9
V08G081V01103	Dereito: Dereito constitucional I	1c	9
V08G081V01104	Dereito: Dereito romano	1c	6
V08G081V01201	Economía: Principios de economía	2c	6
V08G081V01202	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas	2c	6
V08G081V01203	Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa	2c	6
V08G081V01204	Derecho: Derecho constitucional II	2c	6
V08G081V01205	Historia: Historia do dereito	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito**

Materia	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito			
Código	V08G081V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Informática			
Coordinador/a	Rodríguez Damian, Amparo			
Profesorado	Ibáñez Paz, Regina Rodríguez Damian, Amparo			
Correo-e	damian@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Fornecer os xuristas das ferramentas e os coñecementos apropiados para saber resolver, na práctica profesional, os problemas relacionados co uso das novas tecnoloxías. As competencias básicas adquiridas serán de gran utilidade aos alumnos, tanto para os seus estudos universitarios, como para o seu futuro exercicio profesional, no ámbito público ou privado.			

Competencias de titulación

Código	
A28	CE28 - Dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A29	CE29 - Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)CE28 - Dominar las nuevas tecnologías aplicadas al Derecho.	A28
(*)CE29 - Ser capaz de manejar fuentes jurídicas informatizadas.	A29

Contidos

Tema	
CONTIDOS TEÓRICOS	
Relación entre informática e Dereito	1.1 Introducción: elementos e conceptos básicos. 1.2. Informática e Dereito. 1.2.1. Informática xurídica. 1.2.2. Dereito informático. 1.2.3. Informática forense.
Compoñentes dun sistema informático.	2.1. Estrutura dos ordenadores. 2.2. Dispositivos de entrada/saída. 2.3. Dispositivos de almacenamento.
Aplicacións informáticas. Uso de software.	3.1. Introducción. 3.2. Aplicacións de usuario. 3.3. Programas específicos para avogados. 3.3.1. Bases de datos xurídicas.
Novas tecnoloxías de información e comunicación.	4.1. Redes de Ordenadores. 4.2. Internet.
A seguridade nos ordenadores.	5.1. Conceptos básicos de seguridade informática. 5.2. Configuración segura dun ordenador. 5.3. Privacidade en Internet.
CONTIDOS PRÁCTICOS	
Aplicacións informáticas específicas para o exercicio profesional no ámbito do Dereito.	Procesador de texto avanzado. Folla de cálculo e gráficos.
Novas tecnoloxías para a busca de información (informática xurídica documental).	Bases de datos de lexislación e xurisprudencia. Exemplos de bases de datos xurídicas. Outras fontes xurídicas.
Habilidades para o uso dos recursos proporcionados polas redes de ordenadores.	Ofimática en liña. Blogs. Otras ferramentas Web 2.0.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	33	53
Metodoloxías integradas	13	18.5	31.5
Sesión maxistral	4.5	4.5	9
Probas de autoavaliación	3	9	12
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5.5	18	23.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	5	6
Probas de resposta curta	1	6	7
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	5	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formularanse exercicios e/ou problemas que se resolverán de xeito individual ou en grupo.
Metodoloxías integradas	Técnicas de aprendizaxe cooperativa: realización de actividades que requiren a participación activa e a colaboración entre os estudantes.
Sesión maxistral	Sesión maxistral activa. Cada unidade temática será presentada polo profesor, complementada cos comentarios dos estudantes con base na bibliografía asignada ou outra pertinente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
Metodoloxías integradas	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para a seguir con éxito o desenvolvemento personalizado da materia: Durante a realización dos exercicios o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. Nas Titorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso participando na avaliación do traballo realizada. O alumnado disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de autoavaliación	Realizaranse, a través da plataforma Faitic, cuestionarios de autoavaliación para validar a adquisición de competencias por parte do alumno. Realizarase un cuestionario ao finalizar cada un dos temas de teoría e para determinadas sesións de resolución de problemas e exercicios.	25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Realizarase un exame de respostas curtas, opción múltiple e/ou relacionar.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	A avaliación de certas actividades realizarase por parte do profesor utilizando unha rúbrica.	48
Probas de resposta curta	A avaliación de certas actividades realizarana os propios alumnos en base a uns criterios definidos previamente (avaliación por pares).	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame Final único, para aqueles alumnos que renuncien ao sistema de avaliación continua.	0 ó 100

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia divídese en dúas partes: teoría e práctica.

A nota final obterase aplicando a seguinte fórmula:

Nota teoría x 20% + nota práctica x 80%

Sendo necesario, para poder aplicar esta fórmula, obter unha cualificación mínima de 4 en cada unha das partes. Para superar a materia o alumno debe obter, como nota final, unha cualificación igual ou superior a 5.

A parte práctica divídese en seis bloques: procesador de textos avanzado (15%), folia de cálculo (15%), bases de datos xurídicas (15%), ofimática en liña (10%), blogs (15%) e Outras ferramentas Web.2.0 (10%). Para superar a parte práctica será necesario obter unha puntuación mínima de 4 en cada un destes bloques.

Avaliación

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa se lle aplique na materia. Para iso debe optar, nos primeiros 15 días do cuadrimestre, entre avaliación continua (probos e actividades desenvolvidas ao longo do cuadrimestre) ou Exame Final único (100% da nota final). O examen final celebrarase na data oficial, e acudirán a él unicamente aqueles alumnos que optaran por este sistema de avaliación.

A firma deste contrato de avaliación é obrigatoria para todo o alumnado.

Na segunda oportunidade (Xullo) realizarase unha proba final que englobará todo o contido impartido ao longo do cuadrimestre. A esta proba final, os alumnos que optaron por avaliación continua, só acudirán con aqueles bloques que tivesen suspendido.

Na convocatoria de Fin de Carreira realizarase unha proba final que englobará todo o contido impartido visto ao longo do cuadrimestre.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas da avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2014-15. Estas datas son:

- Convocatoria de Fin de carreira, 14 de outubro ás 9:00.
- Convocatoria Xaneiro, 16 de xaneiro de 2015 ás 10:00.
- Convocatoria Maio (Plan vello) de 2015, 29 de maio ás 10:00.
- Convocatoria Xullo, 6 de Xullo de 2015 ás 10:00.

Bibliografía. Fontes de información

Dávora Rodríguez Miguel Angel, **Manual de Derecho Informático**, 2008,

Norton Peter, **Introducción a la computación**, 2006,

Beekman George, **Introducción a la informática.**, 2005,

Artemi Rallo Lombarte (Coordinadores), Ricard Martínez Martínez, **Derecho y Redes Sociales**, 2013,

García Mexía, Pablo, **Derechos y libertades, Internet y tics**, 2014,

Ana I. Herrán (coord.), Aitziber Emaldi Cirió (coord.), Marta Enciso (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías**, 2012,

Palomar Olmeda, Alberto Vázquez Garranzo, Javier, **La factura electrónica en la actividad de las Administraciones públicas Su impulso tras la Ley 25/2013, de 27 de diciembre**, 2014,

Guillén Catalán, Raquel (coord.) Plaza Penadés, Javier (dir.) Vázquez de Castro, Eduardo (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías de la información y la comunicación**, 2014,

Diversas fontes extraídas da Internet.

Recomendacións

Outros comentarios

1. Como soporte á docencia, utilizaranse plataformas de aprendizaxe virtual.
  2. É conveniente que o alumno active a conta de correo electrónico que lle proporciona a Universidade de Vigo.
  3. O alumno terá a oportunidade de realizar o curso virtual organizado pola Biblioteca no marco do convenio UniCI2 titulado "Coñece a Biblioteca e aprende a buscar, avaliar e utilizar a información", que ten coma obxectivo que o estudante adquira os coñecementos básicos para buscar, analizar, seleccionar e organizar a información de xeito eficiente, así como utilizar e comunicar a información eficazmente de forma ética e legal.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Teoría do dereito**

Materia	Dereito: Teoría do dereito			
Código	V08G081V01102			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Allegue Agüete, Pilar			
Profesorado	Allegue Agüete, Pilar Pérez Álvarez, Luís			
Correo-e	pallegue@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia introduce ao estudiantado nos conceptos básicos do Dereito.			

Competencias de titulación

Código	
A7	CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas
A8	CE8 - Coñecer desde a Teoría do Dereito as principais institucións xurídicas, as funcións do Dereito, as características dun ordenamento xurídico: unidade, coherencia, integridade; os principios e valores constitucionais coa finalidade de poder aplicar estes coñecementos na resolución pacífica dos problemas dunha sociedade actual, utilizando a interpretación e argumentación xurídicas como consecuencia dun pensamento crítico, lóxico e creativo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas.	A7
CE8 - Coñecer desde a Teoría do Dereito as principais institucións xurídicas, as funcións do Dereito, as características dun ordenamento xurídico: unidade, coherencia, integridade; os principios e valores constitucionais coa finalidade de poder aplicar estes coñecementos na resolución pacífica dos problemas dunha sociedade actual, utilizando a interpretación e argumentación xurídicas como consecuencia dun pensamento crítico, lóxico e creativo.	A8

Contidos

Tema	
I. O Dereito como forma de organización social e como sistema normativo.	TEMA 1. O concepto de Dereito. Positivismo e lusnaturalismo. O Dereito como sistema normativo. Validez, eficacia e xustiza do Dereito. TEMA 2. O Dereito como forma de organización social. O control social e o Dereito. Dereito e cambio social. As funcións do Dereito. TEMA 3. O Dereito e outras ordes normativas. O Dereito e os usos sociais. O Dereito e a moral. Distincións e conexións. Ética pública e ética privada. O Dereito como realización da moralidade: moral legalizada. TEMA 4. Dereito e forza. Dereito e poder político. Aproximación histórica. Aproximación sistemática. O punto de vista externo. O punto de vista interno: o Dereito como organización do poder. O Estado de Dereito e os seus tipos.
II. A ciencia do Dereito.	TEMA 5. O coñecemento científico sobre o Dereito: a polémica sobre a súa posibilidade. A dogmática xurídica. Ciencia do Dereito, Filosofía do Dereito e Socioloxía do Dereito.

III. Teoría do Dereito: a norma xurídica e o sistema xurídico.	TEMA 6. A norma como proposición prescritiva. Principais dimensións da norma xurídica. Clasificación das normas xurídicas. Principios e regras.
	TEMA 7. O ordenamento xurídico como sistema. A unidade do ordenamento xurídico. A coherencia do ordenamento xurídico e o problema das antinomías. A plenitude do ordenamento xurídico e as lagoas.
	TEMA 8. A produción normativa. O Dereito legal e o Dereito xudicial. Outras normas de produción normativa: especial referencia ás fontes do Dereito da Unión Europea.
IV. Interpretación e aplicación do Dereito.	TEMA 9. Interpretación e aplicación do Dereito. Dereito e linguaxe. Criterios de interpretación. A argumentación xurídica.
V. Conceptos xurídicos fundamentais.	TEMA 10. A relación xurídica. Dereito subxectivo e deber xurídico. Responsabilidade. Ilícito e delito. a sanción e os seus tipos.
VI. Os problemas do Dereito xusto e a eficacia do Dereito.	TEMA 11. Xustiza e Dereito. As relacións entre Dereito e política. Teorías da xustiza: clásicas e contemporáneas.
	TEMA 12. Lexitimidade do poder e xustiza do Dereito. A xustiza formal: a seguridade xurídica. A xustiza material: liberdade, igualdade e solidariedade. Os dereitos fundamentais, os valores e os principios como desenvolvemento da idea de xustiza.
	TEMA 13. A obediencia ao Dereito. Obriga moral e obriga xurídica. Obediencia e resistencia ao Dereito. A desobediencia civil e a obxección de conciencia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	23.5	0	23.5
Presentacións/exposicións	10	30	40
Sesión maxistral	43	66	109
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	50.5	52.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios científico-técnicos, de idiomas, etc).
Presentacións/exposicións	Preparación en pequenos grupos dun tema e exposición oral.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais dirixida aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Formulacións e resolucións de dúbidas.
Prácticas de laboratorio	Formulacións e resolucións de dúbidas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Probas de carácter periódico para valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia.	Ata 10
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo intensivo de determinados temas, discusión, participación e elaboración de documentos e conclusións.	Ata 10
Sesión maxistral	Valoración da asistencia e participación nas clases maxistras	Ata 10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	proba na que se validan os coñecementos adquiridos ao longo do curso.	Ata 70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os/ as alumnos que non seguiron ou non superaron a avaliación continua teñan dereito a un examen final teórico-práctico no que se avalían as competencias globais da materia e co que poidan acadar o 100% da nota.

A nota mínima no examen final para poder sumar unha avaliación continua e de 4.

Os que no superen unha nota final, pero sí a avaliación continua manteñen a nota para curso académico seguinte.

Todas estas condicións manteráanse no convocatoria fin de carreira.

Bibliografía. Fontes de información

Bobbio, Norberto, **Teoría General del Derecho**, Debate,

De Lucas, Javier y otros, **Introducción a la Teoría del Derecho**, Tirant lo Blanch,

Prieto Sanchís, Luís y otros, **Lecciones de Teoría del Derecho**, Mac Graw Hill,,

Peces-Barba Martínez, Gregorio y otros, **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons,

Pérez Luño, Antonio Enrique y otros, **Teoría del Derecho**, Tecnos,

---

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito constitucional I**

Materia	Dereito: Dereito constitucional I			
Código	V08G081V01103			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, María Almudena García Gestoso, María Noemí			
Profesorado	Bergareche Gros, María Almudena García Gestoso, María Noemí Gregores Villaverde, Maria Jose			
Correo-e	ngestoso@uvigo.es almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito constitucional desde os principios teóricos e prácticos.			

Competencias de titulación

Código	
A38	CE38 - Coñecer a teoría constitucional e as normas constitucionais que fundamentan a organización do Estado Español, en especial a creación normativa e os diferentes órganos do Estado así como a súa composición, funcionamento e funcións
A39	CE39 - Saber interpretar e aplicar as normas constitucionais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)CE38 - Conocer la teoría constitucional y las normas constitucionales que fundamentan la organización del Estado Español, en especial la creación normativa y los diferentes órganos del Estado así como su composición, funcionamiento y funciones.	A38
(*)CE39 - Saber interpretar y aplicar las normas constitucionales.	A39

Contidos

Tema	
1.- Teoría da Constitución e Dereito constitucional	Orixes e transformacións do Constitucionalismo Transformacións do Estado e do Dereito constitucional.
2.- O constitucionalismo histórico español	Teoría da Constitución e Dereito constitucional en España. As Constitucións do século XIX. A Constitución da II República. O Réxime franquista. Reforma Política e Transición.
3.- A Constitución española de 1978	Elaboración y aprobación de la Constitución española de 1978. Características de su estructura constitucional. Valor normativo. Constitución y Ordenamiento Jurídico.
4.- Título Preliminar.	Principios e técnicas constitucionais. Análisis de su articulado.
5.- O Poder e a súa organización e distribución na Constitución	Jefatura do Estado. Cortes Xerais. Goberno e Administración. Poder Xudicial. Tribunal Constitucional. Reforma constitucional.
6.- Sistema de creación del Derecho y sus principios articuladores	Fuentes del Derecho: Tratados Internacionales; Derecho de la Unión europea; La ley y tipos de Leyes; Estatutos de autonomía; normas con rango de Ley; otras fuentes del Derecho
7.- Economía e Facenda	A iniciativa pública na actividade económica. A potestade tributaria. Os Orzamentos Xerais do Estado. Principio de estabilidade presupuestaria.
8.- A Organización territorial do Estado	Principios generales de la organización territorial del Estado. Estado Autonómico. Comunidades Autónomas y sus Estatutos. Especial referencia á Comunidade Autónoma de Galicia

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	10	10	20
Traballos tutelados	2	20	22
Actividades introdutorias	2	0	2
Estudo de casos/análises de situacións	11.5	11.5	23
Sesión maxistral	51	51	102
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	56	56

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentacións/exposicións	Os alumnos farán a presentación diante dos seus compañeiros, de forma individual ou por grupos, dos traballos sobre alguna das materias propostas polo docente
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Mediante as titorías en grupo ou personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Traballos tutelados	Mediante as titorías en grupo ou personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Estudo de casos/análises de situacións	Mediante as titorías en grupo ou personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Se evaluará a exposición dos traballos tutelados realizados individualmente ou en grupo ao longo do curso sobre contidos da materia. A exposición realizarase por quen achan realizado o traballo ante a docente e os alumnos	10
Traballos tutelados	Se evaluará o traballo tutelado realizado individualmente ou en grupo ao longo do curso sobre contidos da materia. O traballo será presentado por escrito con anterioridade á súa exposición oral	10
Estudo de casos/análises de situacións	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Utilizarase no seu caso para medir o grao de coñecemento das materias, para o que se poderán utilizar probas de preguntas curtas e tipo test, o resultado dos debates e exposicións.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aqueles alumnos que, por circunstancias persoais ou profesionais, **non poidan participar de maneira** presencial o continua no desenvolvemento do curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados ao mesmo tempo que os asistentes. Isto suporalles un 40% da avaliación final e a proba de resposta longa o outro 60% da avaliación final.

Tanto estes últimos alumnos como os anteriores gozarán de atención personalizada nas titorías individualizadas (previa cita) cando así o desexen.

a) Para os alumnos presenciais: terán que ser avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso.

c) Para aqueles alumnos que se presentasen unicamente a unha avaliación final e non a superasen: deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.

Convocatoria fin de carrera

A avaliación constará de dúas preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. Cada unha das preguntas de resposta longa valerán un 40% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 20% da nota final

Bibliografía. Fontes de información

Rodríguez-Zapata, Jorge, **Teoría y práctica del derecho constitucional : estado, constitución, fuentes del derecho según la realidad comunitaria, contenido y garantías de los derechos fundamentales e instituciones básicas**, Tecnos-Madrid,

Molas, Isidre, **Derecho constitucional**, Tecnos-Madrid,

Kelsen, Hans, **Teoría General del Derecho y del Estado**, UNAM-México,

Schmitt, Carl, **Teoría de la Constitución**, Alianza-Madrid,

Kelsen, Hans, **Esencia y valor de la democracia**, Guadarrama-Madrid,

Schmitt, Carl, **La defensa de la Constitución**, Tecnos-Madrid,

Alzaga Villaamil, Óscar (dir), **Comentarios a la Constitución española de 1978**, Centro de Estudios Ramón Areces,

Garrido Falla, F. (dir), **Comentarios a la Constitución**, Civitas-Madrid,

Mosca, Gaetano, **Derecho constitucional**, Politopías/Marcial Pons-Madrid,

Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**, CEPC-Madrid,

Bergareche Gros, Almudena, **El Concepto de Constitución Interna en la Restauración española**, CEPC-Madrid,

Bergareche Gros, Almudena, **La costituzione in senso materiale : limportanza della realtà dellorganizzazione**, La costituzione materiale : percorsi culturali e attualità di un'idea / a cura di Alessandro Catelan,

Leyes políticas del Estado, Civitas-Thomson Reuters-Madrid,

<http://www.congreso.es/consti/>,

<http://www.senado.es>,

<http://www.boe.es>,

<http://www.europa.eu.int>,

<http://www.tribunalconstitucional.es>,

<http://www.xunta.es>,

<http://www.cepc.>,

<http://www.lamoncloa.gob.es/ConsejodeMinistros/index.htm>,

El Manual recomendado para la asignatura es el de Jorge Rodríguez-Zapata. Puede también utilizarse el de Isidre Molas.

El resto de la bibliografía son o referencias clásicas o textos complementarios para el estudio de la materia. Igualmente se incluyen textos legales imprescindibles y una útil base de datos

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito romano**

Materia	Dereito: Dereito romano			
Código	V08G081V01104			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Profesorado	Fuenteseca Degeneffe, Margarita			
Correo-e	mfd@uvigo.es			
Web	http://mfd@uvigo.es			
Descrición	Estúdase o Dereito romano como base do dereito europeo occidental xeral			

Competencias de titulación

Código	
A17	CE17 - Coñecer o ordenamento xurídico romano, que é a base de todos os ordenamentos xurídicos europeos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)CE17 - Conocer el ordenamiento jurídico romano, que es la base de todos los ordenamientos jurídicos europeos	A17

Contidos

Tema	
(*)I. Introducción histórica y fuentes	TEMA 1. Evolución histórica do Dereito romano. 1. Periodificación histórica. 2. Dereito romano arcaico. 3. A República. 4. O principado. 5. O dominado. 6. Justiniano. TEMA 2. Fontes do Dereito romano. 1. O Dereito romano primitivo: a lei das XII táboas. 2. O Dereito na época republicana: ius civile, ius gentium e ius honorarium. 3. O Dereito clásico durante o principado: a xurisprudencia. 4. O Dereito romano postclásico: Dereito vulgar. 5. O Corpus Iuris Civilis de Justiniano.

*II. Institucións de Dereito privado romano

- a) Conceptos de Dereito.
- b) O proceso civil romano
- c) Dereitos reais

TEMA 1. A persoa como suxeito de Dereito. 1. Concepto romano de persoa. 2. Nacemento e extinción da persoa física. 3. Proba do nacemento e da morte. 4. Capacidade xurídica de obrar. 5. Causas modificativas da capacidade de obrar. TEMA 2. O status da persoa física (1) 1. Status libertatis: libres e escravos. 2. Situación xurídica e social do escravo. 3. Causas da escravitude. 4. Modos de extinción da escravitude. Manumisiones. TEMA 3. O status da persoa física (2) 1. Status civitatis: Cives romani, latini, peregrini. 2. Adquisición e perda da cidadanía. 3. Status familiae: o Paterfamilias e os sometidos ao seu poder (patria potestas, manus, mancipium). 4. A capitis deminutio. TEMA 4. Introdución ao estudo do proceso romano. 1. Da xustiza privada á administración pública da xustiza. 2. Conceptos previos: proceso e relación procesual, xurisdición, acción e Dereito subxectivo. 3. Distintos tipos de procesos ordinarios civís. 4. A administración da xustiza en Roma. TEMA 5. O procedemento das legis actiones. 1. Nocións xerais. 2. Clases: Legis actio sacramento, Legis actio per iudicis arbitrive postulationem, Legis actio per conditionem, Legis actio per manus iniectioem, Legis actio per pignoris capionem. 3. Valoración de conxunto. TEMA 6. O procedemento formulario: nocións introductorias. 1. Orixe e características do procedemento formulario. 2. A organización xudicial: maxistrados, a competencia e os demais límites da iurisdicção. Xuíces. 3. Clases de accións. 4. Capacidade e legitimación procesual. 5. A representación procesual. 6. Partes auxiliares e pluralidade de partes. TEMA 7. A fase in iure. 1. Actos preparatorios. Editio actionis, In ius vocatio, Vadimonium. 2. A causae cognitio do maxistrado e o seu contido. 3. Posibles causas de paralización do proceso. 4. Autorización da fórmula. TEMA 8. A fórmula e a litis contestatio. 1. Estrutura e contido da fórmula: partes ordinarias e extraordinarias. 2. Fórmulas civís e pretorias. 3. A litis contestatio e os seus efectos. TEMA 9. A fase apud iudicem e a execución da sentenza. 1. Desenvolvemento e práctica das probas. 2. A sentenza: orzamentos e requisitos; clases, efectos e remedios contra a sentenza. 3. Execución da sentenza: Actio iudicati, execución patrimonial, privilexios na execución. TEMA 10. Delimitacións conceptuais. 1. As cousas e a súa clasificación. 2. Terminoloxía e tipos de propiedade romana: Dominium, In bonis habere, propiedade peregrina, propiedade provincial. 3. Limitacións legais da propiedade romana. 4. A antítese entre dereitos reais e de obrigación. TEMA 11. Adquisición da propiedade. 1. Clasificación dos modos de adquirir a propiedade. 2. Modos orixinarios: ocupación, adquisición do tesouro, accesión, especificación, confusio e commixtio, adquisición de froitos, adiudicatio, litis aestimatio. 3. Modos derivativos: Mancipatio, in iure cessio, traditio, usucapio e longi temporis praescriptio. A usucapión justiniana. TEMA 12. Protección procesual do propietario. 1. Acción reivindicatoria. 2. Acción publiciana. 3. Protección da propiedade provincial e peregrina. 4. Outros recursos procesuais. TEMA 13. A posesión. 1. Fundamento da protección posesoria. 2. Terminoloxía e evolución histórica. 3. A posesión pretoria e os interdictos posesorios. 4. A posesión civil: adquisición e perda da posesión. 5. Desenvolvemento ulterior da doutrina da posesión: a quasi-possessio. TEMA 14. As servidumes. 1. Orixe e evolución histórica. 2. Principios xerais. 3. Tipos de servidumes. 4. Constitución e extinción. 5. Defensa procesual. TEMA 15. O usufructo. 1. Concepto e orixe histórica. 2. Contido: significado do binomio uti-frui. 3. Responsabilidade do usufructuario: a caución usufructuaria. 4. Suxeito e obxecto do usufructo. 5. Constitución e extinción. 6. Defensa procesual. 7. O cuasi-usufructo. 8. O dereito de uso e habitación. 9. Operae servorum.

III. Dereito de obrigacións

TEMA 1. A obligatio. 1. Concepto e evolución histórica da obligatio. 2. A prestación: clases e caracteres. 3. Clases de obrigacións. 4. Lugar e tempo do cumprimento das obrigacións: a maura. 5. Obligatio e actio: as chamadas obrigacións naturais. 6. Fontes das obrigacións: época clásica, sistematización postclásica. TEMA 2. Transmisión e extinción das obrigacións. 1. Transmisión das obrigacións. 2. Extinción das obrigacións. TEMA 3. Os contratos. 1. Nocións xerais. 2. Distintas clases de contratos. 3. O principio da vinculación exclusiva dos suxeitos contratantes: estipulacións a favor e a cargo de terceiros. TEMA 4. Contratos reais. 1. Mutuo: concepto e elementos. Efectos: usurae, accións, o Senadoconsulto Macedoniano, fœnus nauticum. 2. Comodato: concepto, réxime xurídico. 3. Depósito: depositio ordinario, figuras especiais de depósito. TEMA 5. Contrato formais. 1. Contratos verbais: sponsio e stipulatio. Estrutura da stipulatio. Cancelación: a acceptilatio e a stipulatio aquiliana. 2. Contratos literais. TEMA 6. Contratos consensuales. A compravenda. 1. Orixes. 2. Concepto e elementos: o consentimento, a merx, o pretium. 3. Obrigacións do comprador e do vendedor. 4. Accións. 5. A evicción. 6. A garantía por vicios ocultos. 7. Pactos engadidos á compravenda. TEMA 7. Contratos consensuales. A sociedade e o mandato. 1. O contrato de sociedade. 2. O contrato de mandato. TEMA 8. Contratos consensuales. O arrendamento. 1. Concepto e clases. 2. Arrendamento de cousa. 3. Arrendamento de obra: a lex Rhodia e as modalidades do seguro de risco. 4. A locatio-conductio e as relacións de traballo. 5. A responsabilidade dos navieiros e hostaleiros. TEMA 9. Delitos privados. 1. Delictum e poena: características das accións penais. 2. Delitos de furto: concepto e clases. 3. Delitos de dano: a actio Legis Aquiliae, extensións pretorias. 4. Delitos de lesións: a actio iniuriarum. 5. Delitos varios en Dereito pretorio: accións delictuales in factum, delitos de metus, rescisión de negocios realizados por intimidación, acción de dolo.

IV. Dereito de familia

TEMA 1. A familia. 2. A familia na concepción dos xuristas romanos. 3. Constitución da familia. 4. Filiación, parentela e afinidade. 5. Réxime económico da familia: os peculios. 6. Disolución do vínculo familiar. TEMA 2. Matrimonium. 1. Características do matrimonio romano. 2. Matrimonium cum manu e matrimonium sine manu. 3. O matrimonio clásico.

V. Dereito hereditario e doazóns

TEMA 1. Nocións básicas introductorias. TEMA 2. Delación da herdanza. TEMA 3. Adquisición e aceptación da herdanza. TEMA 4. Efectos da adquisición hereditaria. TEMA 5. Sucesión lexítima ab intestato. TEMA 6. Sucesión testamentaria. TEMA 7. Contido do testamento (1): institución do herdeiro. TEMA 8. Contido do testamento (2): legados e fideicomiso. TEMA 9. Sucesión lexítima contra o testamento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	36	0	36
Estudo de casos/análises de situacións	13	13	26
Presentacións/exposicións	1	10	11
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	76	77

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso, no seu caso, de medios audiovisuais dirixida aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Cada semana exporase aos alumnos un caso práctico que deberán resolver por escrito. A resolución do caso servirá para a explicación e o debate sobre a institución concreta que se analiza.
Presentacións/exposicións	Preparación polo alumno duns concretos temas para proceder á súa exposición oral na data que se determine.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Semanalmente o alumno resolverá por escrito un caso práctico que se entregará ao profesor. Destes corríxiranse aleatoriamente dous. Avaliarase a capacidade do alumno para aplicar os coñecementos teóricos adquiridos á resolución dun caso práctico concreto.	25
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo máis intensivo e concreto de determinados temas. O alumno fará unha breve exposición oral de un tema concreto ante o profesor e ante os demais alumnos.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba na que se avaliarán os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos polo alumno. Consistirá en tres preguntas longas que o alumno debe desenvolver por escrito no tempo dunha hora.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno ten que alcanzar a nota mínima de 5 no exame final para que lle poida ser sumada a esta cualificación a da avaliación continua.

As cualificacións da avaliación continua só se manterán nas dúas convocatorias do mesmo curso académico.

En cada convocatoria, tanto quen suspendese a materia como quen non seguisse a avaliación continua, terá dereito a un exame final no que poden alcanzar o 100% da nota. O mesmo sucede co exame fin de carreira. Só nestes casos á proba final -tres preguntas teóricas- engadiráselle a resolución dun caso práctico.

EXÁMENES:

FIN DE CARREIRA: 15 OCT. 9H

1ER PERIODO: 9 XAN. 10H.

CONV. XULLO: 3 XULLO, 10H.

Bibliografía. Fontes de información

Daza Martínez-Rodríguez Ennes, **Instituciones de Derecho privado romano**, 3ª edición revisada y ampliada,

PARICIO/FERNÁNDEZ BARREIRO, **HISTORIA DEL DERECHO ROMANO Y SU RECEPCIÓN EUROPEA**, 9ª ed.,

FERNÁNDEZ BARREIRO/PARICIO, **FUNDAMENTOS DE DERECHO PRIVADO ROMANO**, 8ª ed.,

Daza Martínez, Jesús, **Iniciación al estudio histórico del Derecho Romano**, 2ª edición.,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G080V01502

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía				
Materia	Economía: Principios de economía			
Código	V08G081V01201			
Titulación	Grado en Derecho			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castellano			
Departamento	Fundamentos del análisis económico e historia e instituciones económicas			
Coordinador/a	Ferrero Martínez, María Dolores Loveira Pazo, Rosa María			
Profesorado	Ferrero Martínez, María Dolores Loveira Pazo, Rosa María			
Correo-e	ferrero@uvigo.es rloveira@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	La economía es una ciencia social cuyo objeto de estudio es la sociedad, analizando la toma de decisiones de los individuos y como se interrelacionan. El objetivo de esta materia será transmitir a los estudiantes la forma de pensar de un economista, al mismo tiempo, los alumnos descubrirán como el estudio de la economía permite conocer mejor el mundo. El programa de la materia ofrece una visión panorámica de las grandes ideas que se repiten en Economía como el coste de oportunidad, la toma de decisiones en términos marginales, el papel de los incentivos, la eficiencia de las asignaciones de mercado, y así hasta diez Principios de Economía que constituyen el fundamento de la mayor parte del análisis económico. Los temas se estructuran de tal modo que, sin dejar a un lado la teoría económica formal, se pone especial hincapié en las aplicaciones y en las cuestiones relacionadas con la política económica. Cada capítulo contiene casos prácticos que muestran como se aplican los Principios de Economía			

Competencias de titulación	
Código	
A13	CE13 - Conocer los principios de funcionamiento que rigen en una economía de mercado, comprender el comportamiento de los distintos agentes económicos y conocer los principales problemas económicos.
A14	CE14 - Ser capaz de utilizar los principios y conceptos económicos como herramienta para argumentar económicamente, identificar los problemas económicos y abordar su solución a través de las políticas adecuadas a cada situación.
A15	CE15 - Conocer los principales problemas macroeconómicos, así como las distintas políticas y sus efectos sobre el sistema económico, con especial atención al estudio de la política fiscal.
A16	CE16 - Ser capaz de manejar y analizar información económica, a partir de la cual desarrollar una capacidad de diagnóstico y de diseño e implementación de políticas económicas.

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
CE13 - Conocer los principios de funcionamiento que rigen en una economía de mercado, comprender el comportamiento de los distintos agentes económicos y conocer los principales problemas económicos.	A13
CE14 - Ser capaz de utilizar los principios y conceptos económicos como herramienta para argumentar económicamente, identificar los problemas económicos y abordar su solución a través de las políticas adecuadas a cada situación.	A14
CE15 - Conocer los principales problemas macroeconómicos, así como las distintas políticas y sus efectos sobre el sistema económico, con especial atención al estudio de la política fiscal.	A15
CE16 - Ser capaz de manejar y analizar información económica, a partir de la cual desarrollar una capacidad de diagnóstico y de diseño e implementación de políticas económicas.	A16

Contenidos	
Tema	
PARTE I: INTRODUCCIÓN	Tema 1. Los principios básicos de la Economía. Tema 2. Pensar como un economista.
PARTE II: EL FUNCIONAMIENTO DE LOS MERCADOS	Tema 3. Las fuerzas del mercado: la oferta y la demanda. Tema 4. La elasticidad y sus aplicaciones.

PARTE III: LOS MERCADOS Y EL BIENESTAR	Tema 5. Los consumidores, los productores y la eficiencia de los mercados.
	Tema 6. APLICACIÓN: Los costes de la tributación
	Tema 7. Fallos de mercado y la intervención del estado.
PARTE IV: LOS DATOS MACROECONÓMICOS	Tema 8. La medición de la renta de un país.
	Tema 9. La medición del coste de la vida: inflación y deflación.
	Tema 10. Los datos de mercado de trabajo
PARTE V. LOS PROBLEMAS MACROECONÓMICOS	Tema 11. El desempleo
	Tema 12. El crecimiento económico.
PARTE VI. LOS MERCADOS FINANCIEROS	Tema 13: El dinero y el papel del Banco Central Europeo.
	Tema 14: La influencia del déficit del estado.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas en aulas de informática	2.3	6.7	9
Resolución de problemas y/o ejercicios	11.2	35.3	46.5
Sesión magistral	35	50	85
Pruebas de respuesta corta	2.5	0	2.5
Informes/memorias de prácticas	0	5	5
Pruebas de tipo test	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías

	Descrición
Prácticas en aulas de informática	Actividades de aplicación de los conocimientos en un contexto determinado, y de adquisición de habilidades básicas y procedimientos en relación con la materia a través de las TIC.
Resolución de problemas y/o ejercicios	Actividad en la que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia. El alumno debe desarrollar las soluciones correctas e interpretar los resultados. Serán un complemento de la clase magistral. Se realizarán bajo las directrices y supervisión del profesor. Su desarrollo estará vinculado con actividades autónomas del estudiante
Sesión magistral	Exposición por parte del profesor de los contenido sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices del trabajo a desarrollar por el estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas en aulas de informática	Las tutorías individuales tendrán lugar en el despacho del profesor de la materia. El alumno dispondrá de 6 horas semanales, previamente fijadas por el profesor en las que podrá hacer consultas relacionadas con la materia. El horario de las tutorías se hará publico al comienzo del curso académico vigente
Resolución de problemas y/o ejercicios	Las tutorías individuales tendrán lugar en el despacho del profesor de la materia. El alumno dispondrá de 6 horas semanales, previamente fijadas por el profesor en las que podrá hacer consultas relacionadas con la materia. El horario de las tutorías se hará publico al comienzo del curso académico vigente

Evaluación

	Descrición	Cualificación
Pruebas de respuesta corta	Pruebas para la evaluación de las competencias adquiridas que incluyen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Los alumnos deben responder de manera directa y breve en base a los conocimientos que tienen sobre la materia.	30
Informes/memorias de prácticas	Elaboración de un documento por parte del alumno en el que se reflejen las características del trabajo levado a cabo en las prácticas de aula informática. Los alumnos deben describir as tareas y procedimientos desarrollados, mostrar los resultados obtenidos e interpretar los resultados.	10
Pruebas de tipo test	Pruebas para evaluar las competencias adquiridas que incluyen preguntas cerradas con diferentes alternativas de respuesta (verdadero/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Los alumnos seleccionan una respuesta entre un número limitado de posibilidades.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

La nota final de la materia constará de dos bloques. Por un lado, el examen final que valdrá hasta un 60% de la nota (6 puntos) y por otra parte, la evaluación continua que pesará hasta un 40% en la nota final (4 puntos).

Examen final (sobre 6 puntos): consistirá en una prueba tipo test que se realizará en la fecha oficial establecida en el calendario de exámenes. Para superar la materia es necesario alcanzar en este examen una puntuación igual o superior a 2 puntos.

Evaluación continua (hasta 4 puntos): la evaluación continua se hará mediante la realización de **dos pruebas de respuesta corta** (en fecha a determinar) **y la presentación de un trabajo** relacionado con la práctica realizada durante el curso en el aula informática. Primera prueba de respuesta corta: se evaluarán los contenidos teóricos y prácticos de los temas del 1 al 7. Segunda prueba de respuesta corta: se evaluarán los contenidos teóricos y prácticos de los temas del 8 al 14.

CUESTIONES IMPORTANTES

1. Para aprobar la materia será preciso que la nota de la evaluación continua y el examen final sumen como mínimo cinco puntos.
2. La calificación de aquellos alumnos que no se presenten al examen final de la convocatoria oficial (tipo test) será la que hayan obtenido en evaluación continua.
3. En la convocatoria de julio se mantiene la nota de la evaluación continua. Por lo tanto, el examen valdrá un máximo de 6 puntos.
4. Los alumnos que por motivos relevantes y debidamente justificados no puedan acogerse a la modalidad presencial y, por tanto, no puedan realizar la evaluación continua, podrán realizar en la fecha oficial establecida en el calendario de exámenes, un examen por el 100% de la nota. En dicho examen se evaluarán las competencias globales de la materia. Este examen será distinto al que realizarán los alumnos que hayan participado en la evaluación continua. Para que un alumno pueda acogerse a esta segunda modalidad (examen final por el 100% de la nota) será necesario que lo comuniquen al los profesores responsables de la materia antes del 1 de febrero de 2015. De no comunicarlo en ese momento se considerará que se acogen al sistema de evaluación general (examen final 60% nota y evaluación continua 40% nota).

CONVOCATORIA FIN DE CARRERA

Los alumnos matriculados en la convocatoria fin de carrera realizarán, en la fecha oficial establecida en el calendario de exámenes, un examen por el 100% de la nota. En dicho examen se evaluará al alumno de los contenidos de la guía docente del curso académico 2013/2014.

Fuentes de información
